

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Etyka a współpraca przemysłu z nauką

"W naukach medycznych sprawa nie jest prosta, ponieważ dotyczy niezwykle poważnych związków finansowych; bywa, że za każdego pacjenta poddawanego badaniom klinicznym otrzymuje się rażąco wysokie kwoty" - podkreśla prof. Andrzej Górski, członek Komisji Bioetycznej Ministerstwa Zdrowia.

Górski nie obawia się dotykać tematów tabu i szukać poparcia u największych autorytetów. Zyskał

nawet przychylność Jana Pawła II.

O WĄTPLIWOŚCIACH TRZEBA ROZMAWIĄĆ

Największe sławy świata nauki zabierają głos podczas międzynarodowych konferencji, które od dziesięciu lat organizuje Górski, profesor Akademii Medycznej w Warszawie, obecnie dyrektor wrocławskiego Instytutu Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN.

"To unikatowe forum dyskusyjne dla młodych naukowców i lekarzy. Dziekan wydziału medycznego Harvard Medical School, redaktorzy naczelni czołowych pism medycznych, jak choćby New England Journal of Medicine, Journal of American Medical Association, to nie są osoby, które spotyka się na co dzień" - zaznacza profesor.

W czerwcu uczestnicy spotkania rozmawiali o problemach związanych z wykonywaniem badań klinicznych w stanach nagłych, w tym stanach zagrożenia życia. Badania te służą wprowadzeniu nowych metod leczniczych lub poprawie istniejących (np. stosowania nowych leków).

"Badania z udziałem człowieka mogą być prowadzone pod trzema warunkami. Potrzebna jest zgoda komisji bioetycznej, świadoma zgoda chorego oraz ubezpieczenie. Mamy jednak szczególne grupy pacjentów, na przykład chorzy po udarze mózgowym, nieprzytomni, dzieci, które w sensie prawnym zgody wyrazić nie mogą, żołnierze na polu walki podlegający rozkazom przełożonych. Ludzie ci, z uwagi na gwałtowność choroby i okoliczności, w jakich się znaleźli, nie są w stanie wyrazić zgody na badania" - tłumaczy Górski.

DOBRE PRAWO POWINNO POMÓC NAUKOWCOM

Uczestnicy zjazdu są przekonani, że badania kliniczne, także z udziałem pacjentów nieprzytomnych, przynoszą medycynie (a więc i samym pacjentom) ogromne korzyści. Są zatem konieczne i wymagają nowych uregulowań prawnych.

Każde państwo ma w tym zakresie własne regulacje. W Polsce obowiązuje rozporządzenie Ministra Zdrowia, ustawa o zawodzie lekarza oraz prawo farmaceutyczne. Są też przepisy międzynarodowe: dyrektywa UE w sprawie badań klinicznych, zbiór wskazówek dotyczących badań na człowieku w Deklaracji Helsińskiej, zalecenia Światowej Organizacji Zdrowia.

Wszelkie eksperymenty na chorych musi zaakceptować komisja bioetyczna. W naszym kraju jest ich około 50. Zgodnie z polskimi przepisami, jeżeli pacjent jest nieprzytomny, zgodę na jego udział w badaniu może wydać jedynie sąd. Profesor Górski przedstawia negatywne konsekwencje tego rozwiązania. "W sytuacjach skrajnych nie ma czasu na przewlekłe procedury sądowe, które u nas są niestety normą. Kiedy trzeba ratować życie i wybrać leczenie optymalne dla chorego, cenne są nawet minuty, a o tygodniach lub tym bardziej miesiącach oczekiwania nie ma w ogóle mowy" - twierdzi doświadczony lekarz.

W innych krajach takiej zgody może udzielić ktoś z rodziny pacjenta. Zdaniem Górskiego, zmiany legislacyjne (m.in. nowelizacja prawa farmaceutycznego) powinny iść właśnie w tym kierunku. Komisja Bioetyczna deklaruje chęć współpracy z ustawodawcą dla wypracowania najlepszego rozwiązania.

ROZWAŻANIA NIE TYLKO DLA EKSPERTÓW

Profesor nie adresuje konferencji wyłącznie do lekarzy. "Chcemy, aby problemy etyki w nauce były

dyskutowane szerzej. Pragniemy pomóc społeczeństwu w zrozumieniu, że postęp nauki i medycyny ma swoją cenę" - podkreśla Górski.

Materiały konferencyjne wkrótce ukażą się drukiem. Osoby zainteresowane tą tematyką będą mogły poznać treść prezentacji i konkluzje płynące z dyskusji.

Według organizatora czerwcowego zjazdu, na szczególną uwagę zasługuje wystąpienie dra Johna McManusa, podpułkownika Armii Amerykańskiej. McManus stawia istotne pytania dotyczące badań klinicznych prowadzonych w warunkach bojowych.

"Są to sprawy bardzo kontrowersyjne. Na wojnie wszelkie urazy wymagają zastosowania szczególnych procedur. Chodzi tu o ludzkie życie i o to, jakie metody są najlepsze w ekstremalnych warunkach. Jak podkreśla dr McManus, badania są niezbędne, ponieważ nie ma innego sposobu żeby wypracować najskuteczniejsze rozwiązania dla żołnierzy. Bez przełamania pewnych tabu nie będzie postępu w medycynie, w nauce.

"Pytanie tylko - gdzie są granice" - zastanawia się Górski.

ETYKA KONTRA PIENIĄDZ

Mogłoby się wydawać, że ludzie, którzy poszukują etycznych ram dla swojej pracy badawczej, powinni się spotykać z aprobatą i zrozumieniem otoczenia. Nie zawsze jednak tak jest. Prof. Górski wspomina swoją największą konferencję, która odbyła się w 2002 roku, a dotyczyła konfliktu interesów w nauce i medycynie.

"Udało nam się wówczas zebrać wyjątkowe grono naukowców. Mieliśmy rozmawiać między innymi o związkach nauki z przemysłem farmaceutycznym, o pozytywnych, ale i negatywnych aspektach tych kontaktów. Dzięki nim, chorzy mogą otrzymywać nowoczesne leki, które często z przyczyn finansowych są dla nich niedostępne. Bywa jednak, że zlecane badania koncentrują się na tym, na czym zależy firmom farmaceutycznym, pomijając inne problemy zdrowotne, zwłaszcza w krajach rozwijających się" - uważa profesor.

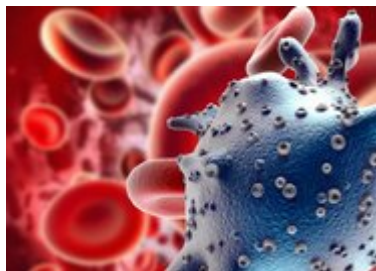
Przykładów nie trzeba daleko szukać. Kilka tygodni temu Nature Medicine opisywało znaczący sukces polskiej medycyny, za jaki uznano eksperymentalną terapię fagową - efekt badań prowadzonych w Instytucie Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN we Wrocławiu. Firmy produkujące antybiotyki odnoszą się do tych prac niechętnie, ponieważ uważają je za realne zagrożenie dla swoich interesów finansowych. Tymczasem współpraca z przemysłem stanowi warunek dalszego rozwoju i popularyzacji tej terapii.

"Już cztery lata temu zdałem sobie sprawę, że dotykam drażliwych kwestii i muszę liczyć się z nieprzyjawnymi reakcjami. Postanowiłem wówczas poszukać sojuszników, których głos liczy się w świecie" - mówi Górski. Profesor napisał do Jana Pawła II i doczekał się odpowiedzi. W obszernym liście Papież wyraził swoją aprobatę dla organizatorów i uczestników konferencji. Pisał, że w naukach medycznych warto myśleć nie tylko o tych kierunkach badań, które proponuje "wielki biznes", ale przede wszystkim zajmować się tym, co potrzebne, etyczne i dobre.

[PAP](#)

Skomentuj na forum

<http://laboratoria.net/aktualnosci/4501.html>

06-03-2025

Skutki pandemii odczuwamy do dziś

Pięć lat temu stwierdzono w Polsce pierwszy przypadek koronawirusa.

06-03-2025

Otyłość u dzieci

Do 2050 r. jedna trzecia dzieci i młodzieży będzie miała otyłość.

06-03-2025

Dentystyczne implanty wytrzymują dekady

Tytanowe implanty mogą przetrwać co najmniej 40 lat.

05-03-2025

Sposoby na ograniczenia kumulacji mikroplastiku w naszym ciele

Wskazali eksperci na łamach "Brain Medicine".

05-03-2025

Otyłość może odpowiadać aż za 66 proc. wszystkich zgonów

Otyłość jest chorobą, której powikłaniem jest 200 innych schorzeń.

05-03-2025

Jak poprawić konkurencyjność B+R w UE

Była mowa podczas spotkania sejmowej Komisji Edukacji i Nauki.

05-03-2025

Pierwszy zabieg krioablacji guza nerki

Metoda przeznaczona jest przede wszystkim dla pacjentów z niewielkimi guzami nerek.

05-03-2025

Zegarki sportowe nie pokazują parametrów wydolnościowych

Wykazały badania polskich naukowców.

Informacje dnia: [Skutki pandemii odczuwamy do dziś](#) [Otyłość u dzieci](#) [Dentystyczne implanty wytrzymują dekady](#) [Sposoby na ograniczenia kumulacji mikroplastiku w naszym ciele](#) [Otyłość może odpowiadać aż za 66 proc. wszystkich zgonów](#) [Jak poprawić konkurencyjność B+R w UE](#) [Skutki pandemii odczuwamy do dziś](#) [Otyłość u dzieci](#) [Dentystyczne implanty wytrzymują dekady](#) [Sposoby na ograniczenia kumulacji mikroplastiku w naszym ciele](#) [Otyłość może odpowiadać aż za 66 proc. wszystkich zgonów](#) [Jak poprawić konkurencyjność B+R w UE](#) [Skutki pandemii odczuwamy do dziś](#) [Otyłość u dzieci](#) [Dentystyczne implanty wytrzymują dekady](#) [Sposoby na ograniczenia kumulacji mikroplastiku w naszym ciele](#) [Otyłość może odpowiadać aż za 66 proc. wszystkich zgonów](#) [Jak poprawić konkurencyjność B+R w UE](#)

Partnerzy